

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólítások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybeeskerek, 1909.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

XXXVIII. évfolyam 78. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy óra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Kedd, április 6.

A husvétii szünetben.

(Politikai munkatársunktól.)

Budapest, április 5.

A politika is husvétii vakációt tart s a magyar politikai élet válsága a husvétii ünnepek utáni időre marad. Ekkor kezdi meg a magyar kormány a tárgyalásokat az osztrák kormányval a bank dolgában. A mi kormányunk tudvalevően a kartell-bank álláspontján áll, bár mindenki tudja, hogy a kartellbank tervét az osztrák kormány semmi körülmények közt nem fogadja el.

A magyar kormány csak a kartell-bank tekintetében szolidáris, az önálló bank dolgában azonban már megoszlanak a vélemények. A függetlenségi párt, vagy jobban mondva annak egy bizonyos csoportja, a bank ügyét politikai kérdésnek tekinti, pedig nyilvánvaló, hogy az első sorban gazdasági kérdés.

Ha az ország gazdasági érdekei lehetővé teszik, senki nem fogja az önálló bank létesítését ellenezni, mert hiszen ez az intézmény is hozzátartozik az ország gazdasági önállóságához.

A bankszakértők egy része azonban azt vallja, hogy az országnak nincs semmi kára a közös bankból, sőt inkább ez az egyetlen közös intézmény, amely reánk nézve sokkal több előnnyel jár, mint hátránnyal. Ugyancsak ezek a szakértők mondják azt is, hogy a magyar bank felállítása a hitelviszonyaink kárával és ennél fogva bizonyos rázkódtatással járna. Hogy melyik véleménynek van igaza, azt döntse el a nemzetgazdák, mert ebben a kérdésben bizony a legtöbben járatlanok vagyunk.

De van egy másik tényező is, amelynek a felfogásával számolnunk kell és ez

a király. Mondják, joggal-e, vagy alap nélkül, az csakhamar el fog dőlni, hogy a király hallani sem akar az önálló magyar bankról, mert abban a monarchia anyagi érdekeit látja veszélyeztetve. Azonban ezt aligha lehet hinni s jól értesült politikai körökben sem tartják valószínűnek, hogy e kérdésben a király vetot mondana. Hiszen volt idő, — a nagy politikai válság idején — amikor az önálló vámtérületet is kínálta a vezérő bizottságnak a béke fejében, pedig az önálló vámtérület sokkal fontosabb dinasztikus és monarchikus szempontból, mint az önálló bank.

Igaz, hogy nem is lett belőle semmi, de ennek az volt az oka, hogy a vezérő-bizottság akkor a magyar vezényszót még nem akarta elejteni. Nem is tehette, mert hiszen a nemzet küzdelmének ez volt a kiinduló pontja.

Most azonban változott a helyzet. A magyar vezényszó követelése egy időre lekerült a programról és 1917-ig az önálló vámtérületről sem lehet szó. Az a kérdés tehát, hogy az önálló bank megér-e annyit, hogy miatta ismét válság legyen? Sem a királynak, sem a nemzetnek nem ér meg annyit, hogy ismét lángba boruljon az állam épülete. Nem is valószínű, hogy így legyen. Ha az osztrákoknak nem kell a kartell-bank, hát majd meglesz a külön magyar bank, a nélkül, hogy nagyobb baj kerekedjék nyomában. Igaz, hogy ez kormányválsággal jár, de kormányválság még nem az államélet válsága.

Egyébként husvét után minden tisztába jön s a mostani szünet alatt remélhetőleg úgy érlelődnek az ügyek, hogy a kibontakozást meghozzák, még pedig az ország békés fejlődése javára.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 órától kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 9/10 óráig délután. Ugyanezen napokon este 5-től 7 óráig urak részére is Védési hölgyek részére minden nap délelőtt 10-ig. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva van mindennap d. u. 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig.

A kultur-egyesület nagybeeskereki munkás gimnáziuma április havi előadásának sorrendje a következő:
Április 14. 8-9-ig Elektrotechnika, 9-10-ig Egészségtan.
Április 16. 8-9-ig Egészségtan, 9-10-ig Elektrotechnika.
Április 21. 8-9-ig Egészségtan, 9-10-ig Gazdasági vegytan.
Április 23. 8-9-ig Történelem, 9-10-ig Gazdasági vegytan.
Április 28. 8-9-ig Elektrotechnika, 9-10-ig Egészségtan.

Április 18. A kultúregyesület közgyűlése.

Április 19. Közigazgatási bizottság közgyűlése.

Május 6. Megyei áll. választmány ülése.

Május 9. Számonkérő tiszt. szék.

Május 10. Tavasz rendes megyei gyűlés.

— A szerbek husvétja. A görög keletiek husvétja az idén összeesik a római katolikusokéval, azzal a különbséggel, hogy a szerbek ünnepe 3 napig tart, t. i. vasárnap, hétfőn és kedden. A gör. keletiek nagyheti és husvétii istentiszteleteinek sorrendje az idén a következő:

Csütörtökön: Délelőtt fél 10 órakor mise lesz, délután fél 7 órakor pedig kezdetét veszi az ugynevezett vigília, amelyen a 12 evangéliumot olvassák fel.

Pénteken: Délelőtt 11 órakor ajátosság, délután 3 órakor pedig vecsernye lesz s ez alkalommal beszentelik a Megváltó testét.

Szombaton: Hajnali 2 órakor mise, utána lamentáció. Hajnali 4 órakor Krisztus sirbátétele. Délután 1 órakor mise lesz.

Vasárnap: Hajnali 3 órakor feltámadási körmenet, délelőtt 9 órakor ünnepi nagymise. Délután 3 órakor vecsernye.

Hétfőn: Reggel 5 órakor hajnali mise, délelőtt fél 10 órakor pedig ünnepi nagymise lesz. Délután 3 órakor vecsernye.

Kedden: Délelőtt 9 órakor ünnepi mise. Ugyaneznap a Tomaseváci-uton és a Váralja-utca

A „TORONTÁL“ tárcája.

A cipők.

A M. Maule halálától kezdve résztvevő tisztelet környezte fiatal özvegyét; mert nem volt titok, hogy játékos, korhely férje mellett szerencsétlen volt az élete; és az utolsó hetek, melyeken a beteget gondozta, bizonyos dicsfényt vontak homloka köré, amely még elragadóbbá tette finom arcát. A Jacques Dache szerelme már a távoli mosoly visszfényt is odavarázsolta ajkára. Férjhez ment hozzá.

Jacques előre úgy képzelte, hogy miután annyit szenvedett M. Maule-lal, tanulékony lesz a szerelemben. De első házasságából megmaradt benne egy kis buskomolyság és egy csodálatos érzékenység. Fél az éjszakától, váratlan zajra, ajtónyikorgásra, a parkett recsegésére hevesen összeresztett, néha föl is sikoltott. De aztán mosolyogni igyekezett és magát megnyugtatt: „Ostobaság! Erősebb, mint én vagyok!” — s ezzel eloszlatta azt a felindulást, amit Jacques-ben az idegessége keltett; és amint látta, hogy neje milyen gyermeken törékeny, csak annál jobban szerette és elborította örködő szerelmével. Először akkor lett nyugtalan, mikor a szobalány egyszer keresztülment a szobán. Ők egymás mellett ültek; a fiatal asszony egyszerre felugrott és kezét a fülére szorította: „Menjen ki! Menjen!”

A lány kiment, de nem értette, miért s minden egyes lépésére erősebb fájdalom tükröződött a fájdalmas arcon, mert minden egyes

lépésnél megnyikordult a cipő. Mikor a lány kiment, Jacques megkérdezte:

— Mi ez? Mi bajod? A cipőnyikorgás?
Az asszony mintha álomból ébredt volna. Arca kiderült és a szokott mosolygásra fakadt:
— Oh! ez a lány! Nem akarom többet látni. Elküldöm!

Jacques tanácskozott egy orvossal. Az megkérdezte:

— Milyen betegségben halt meg M. Maule?
— Szívbeteg, azt hiszem. Miért? Ön azt gondolja, az egésznek a halál látása, a betegség az oka? Bár nem szerette, csodálatos gonddal ápolta. De tudom, hogy a halála nagyon csendes volt...

Nyugtalanította az orvos komoly arca.

— Gondol valamit? Mit gondol ön?
A doktor jétezően felelt:

— Oh! Istenem! Várjunk! Majd meglátjuk. Az asszonyok oly különösen érzékenyek...

— Talán M. de Maule viselt ilyen cipőket.

— Talán! Figyelje meg... Ha ismétlődik...

Aztán elfeledkeztek róla. Már eszébe se jutott Jacquesnak, mikor egy délután éppen a Marthe szobájában inkább megérezte, mint meghallotta, hogy csikorog a cipője. Egy pillanatra megállott. De aztán tudni akarta, — még egyet lépett, csak egyetlenegy, mert Marthe ismét összerázkódott és zavaros lett a szeme, felkiáltotta:

— A cipőd!

— Igaz! — mondta Jacques. — Nagyon kellemetlen. De végre...

Marthe kétségbeesve futott a szoba tulsó sarkába:

— Nem!... Meg ne mozdulj!

Jacques önkéntelenül feléje lépett.

— Eh! — mondta, — képtelenség! Ez semmi.

— Jacques!... — nyögött Marthe,

— Jacques! Esküszöm, higgy nekem! Ne játszd velem!

— De miért, hát miért? — kérdezte kétségbeesve Jacques.

Az asszony lihegett, a kezét tördelte.

— De hát nem érted? Akkor meg kell mondanom...

— Marthe! Kérlek!

De az asszony folytatta:

— De! De! Meg kell tudnod! Ez megöl engem! És félek! Igen, félek! Hallgass meg.

Hogy én mit szenvedtem a másikkal, azt nem tudta, nem tudja senki. Megesalt, nem szóltam.

Megalázott a barátom, a cselédeim előtt. Mindent, mindent elviseltem. De azt, azt nem bírtam el! Reggel volt. Belépett a szobámba. A cipője nyikorgott! Oh, az a hang! Sohasem hallottam rettenetesebbet nála! És másnap és harmadnap, egyre üldözött a rettenetes csikorogás. Az idegeimet szaggatta, tépte. Ha megvert volna, jobban elviseltem volna. Ha kizok, ha koplaltat, ha vértanúságra visz, mindenbe bele-nyugszom. De ez a nyikorgás, ez volt az a csepp, amelytől kicsordult a pohár. Én őt...

Jacques rémülten hátrált meg a rettenetes gondolat elől.

— Te őt — vágott közbe élénken, — csodálatraméltóan ápoltad. Lásd! Csillapodj le! Ne gondolj rá! Rögtön jövök!

NAPONTA FRISS

écskai uradalmi legfinomabb

TEAVAJ

1/4 kilogramm ára 76 fillér.

NAPONTA FRISS

Telefon 63.

317-42

Egyedül kapható: Tolveth Frigyes fűszer- és csemege-üzletében.

Telefon 63.

végén levő gör. kel. temetők kápolnáiban is szolgáltatnak misét.

— **Az árvaház választmányi ülése.** A nagybecskereki árvaház választmánya holnap, 7-én délután 4 órakor Franz J. L. elnöklésével ülést tart.

— **Tallián Emil itthon.** Mint Törökkanizsáról jelentik, Tallián Emil járási főszolgabíró, az ismert Afrika-utazó több havi távollét után a múlt héten hazaérkezett Afrikából. Tallián ez alkalommal is gazdag és érdekes gyűjteményt hozott haza magával.

— **Torontálmegeye a messzinaiknak.** A földrengés sújtotta olaszok javára Torontálvármegyében rendezett gyűjtés eddigi eredményeképpen a vármegyei gyűjtő-bizottság tegnap tizenkétezer koronát küldött az országos központi bizottságnak, hogy azt rendeltetési helyére juttassa. Ez azonban még nem végleges eredménye a gyűjtésnek, mert sok gyűjtőív még nem érkezett vissza s most ezeknek beküldését szorgalmazza a bizottság, hogy a gyűjtést mielőbb be lehessen fejezni.

— **Husvétii szünet a szabad iskolában.** A husvétii ünnepek alatt a kultúregyesület nagybecskereki munkásgimnáziumában is szünetelnek az előadások. Így a mostani nagyhéten nem lesz előadás, hanem csak a husvétii ünnepek után, amikor az első előadás április 14-én szerdán este lesz.

— **Görög keletiek ünnepe.** Görög keleti valásu szerbjeink holnap ünneplik meg gyümölcsoltó Boldogasszony napját, mely alkalommal ma este 7 órakor megtartják a szokásos vigiliát, holnap délelőtt pedig fél 10 órakor mindkét gör. kel. templomban ünnepi nagymise lesz.

— **Sorozások Nagybecskereken.** A mai napon befejezték a nagybecskereki járásban a sorozásokat, amelyek teljes öt napig tartottak s most még csak a nagybecskerekiek sorozása van hátra. Városunkban a sorozások f. hó 13. és 14-én lesznek. A sorozások a volt esküdtzéki tárgyalóteremben lesznek és mindkét napon reggel 7 órakor kezdődnek.

— **A Vhosz köréből.** A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének igazgatósága április 12-én (husvét hétfőjén) délután 3 órakor Budapesten tartja meg rendes negyedéves ülését az Otthon írók és hirlapírók köre helyiségében. A szövetség, melynek célja a vidéki hirlapírók erkölcsi és anyagi érdekeinek előmozdítása mellett, beteg és állás nélküli hirlapírók segélyezése, a társadalom jószívűségéből már 114.433 korona 12 fillér vagyon felett rendelkezik. Legutóbb a szövetség alapító tagjainak sorába belépett: Fernbach Károly zombori főispán, 200 korona befizetéssel; a pártoló tagok sorába léptek: Listyevity Titusz, Matkovity Lajos és Balogh Ernő dr. országgyűlési képviselők, zombori lakosok. Adományokkal gyarapították a szövetség vagyonát: Szeged.

De még mialatt beszélt, Marthe kimondta a rettentő szót és most elismételte:

— **Megmérgeztem!** Ah! ki kellett végre mondanom! A lelki furdalás mindig föltámadt! Az a lány, emlékszel? Azért volt!

— **Marthe!** — könyörgött Jacques, — térj magadhoz! Csak a szegény idegeid zavarnak meg. Légy nyugodt, soha többé nem halod ezt a hangot. Azonnal eldobom a cipőm! Nézd! Már megvan. Mosolyogj! Tudod, a te bájos mosolyoddal.

De a mosoly nem jelent meg; Marthe ellenkezőleg egyre rémültebb, zavartabb lett:

— **De hát nem érted meg, hogy engem ez a hang üldöz, hogy ő tér vissza velem és ugyanazok a gyötrelmek fognak el, Oh! ő! Nem haboztam! Ha tudnád, milyen örömmel csepegtetem a mérget! Gyűlöltem, de téged szeretlek! Rettenetes rágondolni! És nem tudom megállani, hogy rá ne gondoljak. Nem akarom és nem tudom nem akarni!**

Egyszerre nyugodtabbnak látszott. Kezét a szívére szorította.

— **Hallgass! Menj! Nyugalomra van szükségem! Meg vagyok törve! Hagyj magamra! Azonnal!**

A rémület elkábította Jaquest. Kocsiba vetette magát és az orvoshoz rohant. De mire együtt visszatértek, a fiatal asszonyt a földön találták mozdulatlanul elterülve.

— **Késő!** — mondta a doktor, amint megvizsgálta.

Es kinyitván a halott összeszorult kezét, kivette belőle a mérgeveget, azt a mérgeget, amely megölte M. de Maulet. **Jean Reibrach.**

csongrádi takarékpénztár, Torontálmegeyei takaré- és hitelbank, Győrvárosi és megyei takarékpénztár 50—50 kor., Szegedi Bank-egyesület 40 korona, Szegedi takaré- és hitel részvénytársaság 30 korona, Szegedi hitelbank részvénytársaság, Szolnoki kereskedelmi bank és takarékpénztár 25—25 kor., Neogrády Antal festőművész sátorralja-ujhelyi kiállításának jövedelméből 20 koronával.

— **Kézi gépek kiállítása.** A budapesti technológiai iparmúzeum kisiparunk fejlesztésén buzgólkodva, csarnokaiban gépkiallítást rendezett. Olyan gépek vannak ott kiállítva, melyek olcsón beszerezhető segédeszközei a kisiparnak. Vas- és fémipari, fa-, bőr- és textilipari segédgépek ezek, melyek megtekintését melegen ajánljuk iparosainknak. A Budapestre e célból felrándulni szándékozó iparosok vasuti díjkedvezményben részesülnek. A felrándulásra való jelentkezést elfogadja Seprős Vaiter ipartestületi elnök.

— **Használatok statisztikája.** A napokban tartották meg Nagybecskereken a használatok vizsgálatát s ez alkalommal megállapították, hogy Nagybecskereken összesen 2411 ló, 1722 szarvasmarha, 6743 juh, 2073 sertés és 21 szamár van. Fertőző, vagy ragályos betegséget nem konstataáltak. Ez a statisztikai kimutatás a múlt évihez képest meglehetősen erős hanyatlást mutat, amennyiben 87 lóval, 376 szarvasmarhával és 275 sertéssel kevesebb van, mint tavaly, míg a juhoknál az állomány 1703 darabbal szaporodott. A csökkenés főleg a legelőhiánynak, részben pedig a takarmányhiánynak tulajdonítható s ez a körülmény figyelmeztetésül szolgálhat az állattenyésztőknek arra, hogy újabb legelőről gondoskodjanak.

Elhízás ellen időnk legtökéletesebb gyógyszerkeze hazánk természeti kincse, az egész világon elismert Ferenc József-keserűvíz. Kiválóan alkalmas otthoni — a rendes foglalkozást meg nem zavaró — rendszeres használata. Mint naponkénti adag elegendő: reggel éhgyomorral egy pohár felmelegítve. 1908 I.

— **Az elhunyt püspök „belseje”.** A „Magyarország” legutóbbi számában a következő hírt jelent meg:

A *linzi új püspök*. Bécsből jelentik, hogy a király Hitmair Rezső dr. brengeni hittanárt linzi püspökké nevezte ki az elhunyt Doppelbauer érsek belsejébe.

A fővárosban nagy derűtséget keltett a pompás sajtóhírből. A kávéházakban kivágták a kis hírt és kiragasztották.

— **Gyilkosság az utcán.** Kumánról jelentik, hogy a község kellő közepén, világos nappal, több szemtanú láttára, bontal agyonütötte Cziczvarin Milutin odaváló lakos Vuletin Lázárt. Cziczvarinnak katona rokona a múlt héten Kumánon volt s egyik koresmában összeszóvalkozott Vuletinrel. Minthogy a katonának másnap be kellett vonulni, Cziczvarin a sértésektől vultintól vett elégtételt. Sokszor fenyegette Vuletin, ki azonban a fenyegetésre nem ijedt meg, mi Cziczvarint még inkább dühösítette s állandóan leskelődött Vuletinre. A minap ismét találkoztak a piac-téren, ahol csakhamar összeverekedtek, aminek az lett a vége, hogy Cziczvarin botjával úgy ütötte fejbe Vuletin, hogy az menten halva esett össze. A gyilkost letartóztatták.

— **Agyonforrázott gyermek.** Sulyos szerencsétlenség történt a napokban Karlován. Kuzmanecsev Lyubomir karlovai lakos 2 éves kis lánya vigan játszadott öreg anyja mellett a konyhában, ki az ebédfőzéssel volt elfoglalva. A leves átszűrésnél az öreg asszony kezéből kicsuszott a fazék s a forró leves az ott mellette játszó kis lánykára ömlött és úgy leforrázta, hogy a szerencsétlen kis lány másnap nagy kínok között meghalt.

Serdülő leányok és fiúk

erősekké, vidorakká fejlődnek, elvesztik lehagoltóságukat, hogyha a szükséges táplálékot

Scott-féle Emulsio

alakjában élvezik, amely az összes erősítő szerek között a legkiválóbb.

Orvosok és bábák a SCOTT-féle Emulsiót a legmelegebben ajánlják az utóbbi 32 év óta. Édes, mint a tejszín.

Könnyebben emészthető, mint a tej.

Nyáron is legjobb eredménnyel adagolható **Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.**

Kapható minden gyógytárban.

12c-11



Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — a halast — kérik figyelmeztetni.

Színház, irodalom.

Heti műsor.

Kedden: Visszatérés Jeruzsálemből. Szinmü. (Ujdonság). Szerdán: A tanítónő. Életkép. (Tihanyi M. vendégszerepl.) Csütörtök: A doktor ur. Bohózat. (Tihanyi M. vendégszerepl.) Pénteken, szombat: Szünet.

Vasárnap d. u.: Erdészleány. Operette.

Vasárnap este: A jósedvü paraszt. Operette. (Ujdonság).

Hétfőn d. u.: Bálkirálynő. Operette.

Hétfőn este: A sasfők. (L'ailgion). Rostand verses drámája

* **Hoffmann meséi.** Tegnap este ismét elsőrangú műelővezetben volt része a nagybecskereki színházi közönségnek. Hoffmann meséit adta elő a színtársulat olyan előadásban, amelyet igazán csak ritkán lehet látni vidéki színpadokon, sőt Kaposi Józsa ének-művészetének az egész országban is alig van párja, a budapesti operát kivéve. Ahogyan Kaposi tegnap Stella—Olimpia—Antónia hármass szerepét énekelte, az igazi művészi gyönyörűség volt. Második felvonásbeli nagyáriája a tökéletesség színvonalán állott. Hangja a legnagyobb magasságig végig oly tisztán és dallamosan esengett, hogy az egész közönséget elragadta s percekig zajos lelkesedéssel tapsolta a művésznőt, akinek meg kellett ismételnie az énekszámot, amelye játszi könnyűséggel énekelte. Jó partnere volt Barna Andorban, aki szintén hatást tudott elérni mellette szép énekszámjaival. Különösen jól volt diszponálva tegnap Radványi Dezső s a harmadik felvonásban sikeresen kiaknázta Miraccolo nehéz szerepét. A harmadik felvonásbeli férfi trió (Barna—Radvány—Csolnacos) igen szép volt. A többi szereplők is mind megállták a helyüket s a kar, valamint a zenekar, amelyet Andor Zsigmond karmester tegnap igazán kiválóan dirigált, a legjobbat nyújtották.

* **Visszatérés Jeruzsálemből.** Ma este mutatja be nálunk a színtársulat Maurice Donnay drámáját, amely körül párisi bemutatója óta állandóan heves irodalmi csaták folynak. A darab a zsidó kérdést tárgyalja a keresztény és zsidó világfölfogás szembeállításával s ez a magyarázata a körülötte folyó kised viharoknak. Mindenesetre tehát nálunk is érdekes lesz a mai színházi este.

Törvéyszék.

§ **Izgatás miatt elítelt orvos.** Mint Pancsováról jelentik, szombaton tárgyalta a pancsovai kir. törvéyszék Alexics Vladimir dr. orvos bűnügyét. A főtargyalást Stocker Antal kir. törvéyszéki elnök vezette, a közvédat Milassin Kálmán dr. kir. ügyész képviselte, míg a védelmet Karattur Ariur dr. ügyvéd látta el. A vádlevelé szerint Alexics Vladimir dr. Oppova községben 1908. október 18-án egy lakodalmas ebédén és később a vacsorán a jelen volt szerb nemzetiségi egyéneket nyilvánosan a magyarok elleni gyűlöletre izgatta, amennyiben pohárköszöntőjében célozva Ausztria-Magyarországnak Szerbiával támadt diplomáciai viszályára, a szerb nemzetet éltette, mely nagy megpróbáltatások előtt áll, majd azt hangoztatta:

— **Itt az ideje, hogy a szerbek üzzák le a magyarok rabigáját, a puskák már töltve vannak, csak várják az első ágyulövet, hogy azokat elsüssék. Ne sajnálják a szerbek gyermekeit és menjenek el mindnyájan szorongatott szerb testvéreik segítségére!**

Ezután éltette a szerb királyt. Az eljárás eleinte hütlenség büntette miatt indult meg ellene s Alexics dr.-t vizsgálati fogságba is helyezték, de a vizsgálat kiderítette, hogy csak a büntető-törvénykönyv 172. szakaszába ütköző izgatás vétsége forog fenn, erre azután szabadlábra helyezte a temesvári kir. ítélőtábla. Alexics dr. vádlott azzal védekezett, hogy teljesen részeg volt. A perbeszéd megkérdezése után a törvéyszék vádlottat bűnösnek mondott, ki az izgatás vétségében és két hónapi államfogházra ítélte, ebből azonban egy hónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett, továbbá 50 napi fogházra átváltoztatható 1000 korona pénzbüntetésre ítélte és kötelezte a bünygi költségek viselésére. Az ítélet ellen a közvéd sulyosbításért, a vádlott és a védelem a bűnösség megállapítása miatt felebbezett.

Ajánljuk legmodernebb ujdonságainkat:
keztük, harisnyák, alsószoknyák kalaptuk, csipkeszövetek és mindennemű más női diszekben.
Benó Testvérek ezélt A. F. Kokits rövid-, divat- és játékarukereskedés Nagybecskerek.

Hölgyek és urak

figyelmébe ajánlom a tavaszi idényre érkezett

ujdonságaimat,

amelyek nálam óriási választékban és mesés olcsó árért szerezhetők be.

Saját készítésű férfi- és gyermeköltönyök, felöltők, nadrágok stb.

Különlegességek: Gyermekkosztümökben. Női és leányka felöltők, gallérok ujdonságai a leg-

nagyobb választékban.

Külön mértékosztály, d u s szövetválasztékkal.

FRANK LAJOS NAGYBECSKEREK,
(ezelőtt Kovács Gedeon.)
(250-20.16)

TÁVIRATOK

A politikai helyzet.

Zichy Aladár gróf a királynál.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a király Zichy Aladár gróf személye körüli minisztert ma délelőtt külön kihallgatáson fogadta. A kihallgatáson a politikai helyzetről is szó volt.

Magyar miniszterek Bécsben.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Jól értesült politikai körökből eredő hírek szerint Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter április 13-ikán délután utazik Bécsbe s itt 14-én tanácskozni fog az osztrák kormány tagjaival. Kossuthal együtt utazik Wekerle Sándor miniszterelnök, Apponyi Albert gróf kultuszminiszter s amennyiben a tanácskozásokon speciális kérdések is merülnek föl, Andrássy Gyula gróf belügyminiszter is felutazik Bécsbe. A tanácskozások körülbelül három napig fognak tartani.

A bankkérdés.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből érkező jelentések szerint a bankkérdésben újabb semmiféle lényeges változás nem történt, a mennyiben ez a kérdés még mindig abban a stádiumban van, mint volt. Bécsi forrás szerint az egyes pártok és csoportok azon fáradoznak, hogy módot találjanak, amelyekkel ezt a kérdést közmegegyezésre megoldhassák. A függetlenségi párt még mindig bizik abban, hogy sikerülni fog ezt a kérdést válság nélkül elintézni s ha a kartellbank eszméje nem volna keresztülvihető, reméli, hogy az állami bank felállításával lehet majd ezt a kérdést megoldani, amely eszmének állítólag az összes irányadó faktorok megvannak már nyerve. Mindazonáltal, hogy ezt a tervet a Holló-csoport is támogatja, a vezető politikusok úgy vélik, hogy a bankkérdésnek ily módon való rendezése meglehetősen nagy akadályokba fog ütközni. A bankkérdésben egyébként a tárgyalásokat a jövő hét derekán megkezdik Bécsben.

A válság.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Beavatott politikai körökben az a vélemény, hogy a kormányválság elkerülhető lesz, amennyiben az egyes kérdések már nincsenek annyira kiélesítve, mint néhány héttel ezelőtt voltak.

A függő kérdések.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: A poli-

tikai helyzet további kialakulásában fontos szerepet játszanak: a bankkérdés, a választói reform és a katonai kérdések megoldása. Különösen a katonai kérdések azok, amelyeknek sürgős keresztülvitelén erősen dolgoznak. Azok a sürgős és gyakori tárgyalások, melyek a bécsi és budapesti katonai faktorok között folynak, világosan bizonyítják, hogy ez a kérdés már előrehaladott stádiumban van. A tárgyalások — mint a jelentés mondja — a katonai kérdésekben most már nemcsak pusztán arra szorítkoznak, hogy ideiglenes helyzetet teremtsenek, hanem arra, hogy a katonai kérdések véglegesen megoldassanak.

A miniszterelnök utja.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Wekerle Sándor miniszterelnök ma reggel dánosi birtokáról Budapestre jött s meglátogatta Kossuth Ferencet, majd hivatalába ment s az egész délelőttöt ott töltötte.

A balkáni események.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szerajevóból sürgönyzik, Zarijeszkunál a határon egy magyar határőrt agyonlőttek.

Egy czettinjei jelentés arról ad hírt, hogy a montenegrói határon a magyar-osztrák és a montenegrói határőrök között összeütközés volt s a mieink közül két katonát a montenegróiak állítólag elfogtak. Ugyancsak a montenegrói határon még egy összeütközés lett volna, ahol a montenegróiak egy tisztüknek a karját keresztüllöttek.

Budapest, április 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádi távirat megcáfolja azt a hírt, mintha Sándor herceg trónörökös külföldre menne tanulmányait folytatni.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Az az egyes lapokban felmerült hír, hogy Forgách gróf belgrádi követünket elhelyeznének, nem felel meg a valóságnak. A grófra a jelenleg fontos helyen, ahol hivatását általános melegezésre töltötte be, még szükség van s így szó sincs arról, hogy a legközelebbi időben őt Belgrádból elhelyeznék.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Berlinből táviratozzák, a Lokalanzeiger belgrádi levelezőjének jelentése szerint Milovanovics külügyminiszter legközelebb kiválik a kabinetből és Berlinben követ lesz.

A bazini választás.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti táv.) A bazini kerületben a tegnapi megejtett választás eredménye szerint ott Ochaba József néppárti jelöltet 969 szavazattal Ivánka Milán nemzetiségi jelölt 636 szavazata ellenében, tehát 333 szótöbbséggel képviselővé választották.

Kereskedelmi szerződésünk Romániával.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a monarchiánk és Románia között kötetendő kereskedelmi szerződés ügyében kedvező irányban annyira előrehaladtak, hogy a szerződés legközelebb megkötendő lesz.

Megegyezésünk Törökországgal.

Budapest, április 6. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, a török képviselőház tegnapi 136 szavazattal 46 ellenében elfogadta a monarchiánk és Törökország között kötött egyezményről szóló jegyzőkönyvet.

Egy főherceg léghajóját Franciaországban.

Budapest, április 6. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Parisból sürgönyzik, francia területen, a határ közelében leszállt egy osztrák léghajó. Persze rögtön vizsgálat alá vették, a mikor kiderült, hogy a léghajóban Ferenc Szalvátor főherceg ült egy katonatiszt kísérelével. A főherceg és kísérelje Parisba utazott és onnan térnek vissza Bécsbe.

Határidő-üzlet.

Budapest, április 6. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (április)	27.80
Buza (május)	27.36
Buza (októberre)	22.64
Rozs (áprilisra)	—
Rozs (októberre)	—
Zab (áprilisra)	17.44
Tengeri (májusra)	14.84

Bérelt 8. sz. VÁROSI SZÍNHÁZ előadás

Nagybecskerek, 1909. évi április hó 6-án:

Visszatérés Jeruzsálemből.

Színmű 4 felvonásban. — Irta: Maurice Donnay.

Személyek:

Michel Aubier	Gózon Béla
Lazare Haendelssohn	Remete Géza
Emile bácsi	Kabos Gyula
Aubier, Michel apja	Halasi Béla
Dr. Lurdau	Anday Károly
Vovenberg	Solymosi Sándor
Trevieres	Iván Sándor
Moissae	Barna Andor
Georges Daincourt, Aubier veje és Michel sógora	Virányi Sándor
Aubier kapitány	Radványi Dezső
Afikier	Utasi Tivadar
Souchamp	Hódy Sándor
Inas	Szabadkai Miklós
Henriette de Chouré)	Halasi Mariska
Judith	
Susanne Aubier, Michel felesége	Haraszi Vilma
André Vaincourt, Michel huga	Csanádi Irma
Aubierne asszony, Michel anyja	Halasiné Etel
Souchampné asszony	Varró Erzsé
Afsterne asszony	A. Werth Erzsé
Szobaleány	Pálfi Margit

Holnap, szerdán, 1909. évi április 7-én:

TANITÓNÓ.

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Nyílttér.

(8 rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.)

Köszönetnyilvánítás.

Az izraelita hitközségnek, a Chevra Kadisanak és mindazoknak, kik a bennünket ért nagy csapásban részvétet tanúsítottak, hálás köszönetet mondunk. Nagybecskerek, 1909. évi április hó 6.

özv. Kovács J. M.-né és gyermekei.

339-1.1

Rózsák

5000 drb elsőrangú fajtisza, magastörzsű rózsát ajánlok olcsó árban,

60 cm.-től 250 cm. magasságban, jól begyökeresedve darabonként 60 fillértől 140 fillérig. Bokorrózsák 50—60 f. darabonként.

Csokrok, élő- és műkoszorúk a legfinomabb kivitelben, pontos és lelkiismeretes kiszolgálással, a legolcsóbb árakban.

Prohászka József,

333-10.2

kereskedelmi műkértész Zsomboiya. (Torontálmegeye.)

Müncheni „Salvator-sör”

is állandóan csapon van.

” kapható ma és minden nap friss csapolás. Ezenkívül a

„Szent István-sör”

MARCOIN JENŐ kaszinó vendéglős

V. 36/1909. végreh. szám.

341-1.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járás-bíróságnak 1909. évi V. 36/1. számú végzése következtében Ganzl Samu német-écskai lakos javára 300 korona s járuléka erejéig 1909. évi január hó 30-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1030 koronára becsült következő ingóságok, u. m. 2 ló, 1 kocs, 2 ökör és 50 mm. kukorica nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járás-bíróság 1909. évi V. 36/2. számú végzése folytán 300 kor. tőkekövetelés, ennek 1908. évi augusztus hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 112 kor. 21 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig, Torontálszigeten adósk házánál leendő megtartására 1909. évi április hó 8-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlaszon, 1909. március hó 12-én.

Engl.

kir. bir. végrehajtó.

Kereskedelmi iskolát végzett irodai gyakorlatot keres mielőbbi belépésre

Özv. Guttman Jakabné és fiai
Nagybecskerek.

338-11

V. 18/1909. végreh. sz.

340-1.1

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járás-bíróságnak 1909. évi V. 18. sz. végzése következtében Balog Géza nagybecskereki kereskedő cég javára 150 kor. s jár. erejéig 1909. évi febr. hó 12-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 650 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: 2 tinó, 1 ló, 1 kocs és 10 drb. juh nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járás-bíróság 1909. évi V. 18. sz. végzése folytán 150 kor. tőkekövetelés, ennek 1908. évi október hó 30. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 90 kor. 2 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig, Csentán, adósk házánál leendő megtartására 1909. évi április hó 8-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és

azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlaszon, 1909. évi márc. 12-én.

Engl.

kir. bir. végrehajtó.

216/1909. sz.

A törökbecsei járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye törökbecsei járásához tartozó Kumán községben lemondás folytán megüresedett s évi 1000 korona fizetéssel és 40 kor. utiátalánnyal javadalmazott **II. segédjegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. I. t.-cikk 6. §-ában, illetve az 1900. XX. t.-c. 3. §-ában meghatározott, képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi máj. 1-ig** adják be.

A választás napját később fogom meg határozni.

Törökbecse, 1909. évi március 30.

Dr. Csávósy Ignác.
főszolgabíró.

329-3.2

Hirdetmény.

Április 15-én délelőtt 10 órakor nyilvános árverés alá kerül a helybeli kir. törvényszéknél (földszint 25. ajtó.)

1. a 459. sz. ház és
2. egy 4 hold 1400 □-ölnyi szőlőbirtok a Felső-Muzslyában.

A közelebbi feltételek a helybeli kir. törvényszéknél tekinthetők meg 13296/1908. tkvi szám alatt.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy a „Nagyszebeni földhitelintézet” amortizációs kölcsöne esetleg a birtokon továbbra is meghagyható.

335-3.1

Szöllőkáró.

Mindennemű épületfa, lécs és deszka. Szerszám-, bognár-, mű- és tűzifa. Szén és kovácszsén.

(313-12.4)

KAPHATÓ:

KURLÄNDER IMRE

NAGYBECSKEREK,

Korona-utca, Gizellapart és Aradáci-utcai raktáraiban.

Valódi brünni szövetek

az 1909 évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férőruhához (Kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
előfendő, csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 — K.-ért, színtűgy felöltőszövetet, turistalodent, selyemkangarut stb. stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségjével közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legelőször árak. Ürülési választék. Minták, melyek az előnyök, még a legújabb tendenciák és a legújabb stílusok.

267-40.10

Hirdetmény.

A n. é. közönség tudomására hozzuk, hogy alulírott gazd. szövetk. igazgatóság határozata értelmében birságolás terhe alatt

tilos

a szövetkezet tulajdonát képező közlegelőn át szekerészni avagy lovakat futtatni.

337-1.1

Nagybecskerek, 1909. évi április 6-án.

A nagybecskereki oppova—budzsák gazdasági szövetkezet igazgatósága.

NAGYBECSKEREKI TAKARÉKPÉNZTÁR

A „Korona“-szálló udvarában

mélykutat szándékozunk furatni.

Vállalkozók sziveskedjenek ajánlataikat 1909. április hó 15-éig benyújtani

a Nagybecskereki Takarékpénztár igazgatóságánál.

320-2.2